

Конституционният съд ще решава дали обратното действие на
ЗИД на Закона за банковата несъстоятелност противоречи на
Конституцията

На 29 май 2018 г. общото събрание на съдиите от Търговска колегия на Върховния касационен съд сезира Конституционния съд с искане за обявяване противоконституционност на нормата от ЗИД на Закона за банковата несъстоятелност (ЗБН, ДВ, бр. 22/2018), предвиждаща обратно действие на основанията за недействителност на прихващанията.

С приемането на § 8 от ЗИД на ЗБН законодателят е придал, считано от 20.06.2014 г., обратно действие на предвидените в чл. 59, ал. 5, ал. 6 и 7 от ЗБН основания за относителна недействителност *ex lege* на извършени от кредитори на банката или от самата банка прихващания. Недействително, съгласно ал. 5, по отношение на кредиторите на несъстоятелността, освен за частта, която всеки от тях би получил при разпределението на осребреното имущество, е всяко прихващане, независимо от това кога са възникнали двете насрещни задължения, което е извършено от кредитор или от банката: 1. след началната дата на неплатежоспособността и 2. след датата на поставянето на банката под специален надзор при условията и по реда на Закона за кредитните институции, включващ наложена мярка – спиране за определен срок изпълнението на всички или на някои от задълженията ѝ, ако тази дата предхожда датата! по т. 1. В чл. 59, ал. 6 от ЗБН е предвидено отлагане на действието на прихващанията, попадащи в хипотезата на ал. 5 от закона, до изпълнение на окончателната сметка за разпределение на осребреното имущество.

Мотивите в искането за противоконституционност на предвиденото обратно действие са, че предвиденото обратно действие нарушава принципа на правната сигурност, доколкото при прилагането на закона след изменението, кредитори на банката, които са заявили прихващания със свое прихванато и вече погасено вземане, са лишени от възможността да реализират същото, поради изтичането на сроковете за предявяване на вземания.

В искането се сочи още, че преуреждането с обратна сила на вече възникнало материално правоотношение съвместно с предвиденото в закона продължаване на срока за предявяване на искове за недействителност на прихващания от 2 на 5 години от откриване на производството по несъстоятелност, представлява нарушение на принципа за равенството на правата на страните, водещо до влошаване на правното положение на една от страните и същевременно създаващо допълнителна процесуална възможност за другата страна.

Конституционният съд ще решава дали обратното действие на
ЗИД на Закона за банковата несъстоятелност противоречи на
Конституцията

По искането е образувано дело № 11/2018 г.